

Kolory Słowiańszczyzny

Kolory Słowiańszczyzny

**Monografia jubileuszowa
dedykowana
Profesor Marioli Walczak-Mikołajczakowej**

**Redakcja
Magdalena Baer
Patrik Borowiak
Jolanta Gola-Żurek**

Poznań 2025

Projekt okładki:
Lubosław Pirjankow

Recenzja:
prof. dr hab. Aleksander Naumow
prof. UW dr hab. Iliana Genew-Puhalewa

Redakcja naukowa:
Magdalena Baer
Patrik Borowiak
Jolanta Gola-Żurek

Redakcja:
Joanna Brodniewicz

Copyright by:
Autorzy

Copyright by:
Wydawnictwo Rys

Wydanie I
Poznań 2025

ISBN 978-83-68668-53-7

DOI: 10.48226/978-83-68668-53-7

Wydanie:

Wydawnictwo Rys
ul. Kolejowa 41
62-070 Dąbrówka
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

Spis treści

<i>Patryk Borowiak</i> Wstęp	9
<i>Grażyna Wrońska</i> Pióro ma Mariola znakomite.....	11
I. Słowotwórstwo, leksyka i onomastyka języków słowiańskich.....	15
<i>Robert Bońkowski</i> Bośniacki toponim <i>Banja Luka</i> i jego derywaty w wybranych językach południowosłowiańskich.....	17
<i>Ninoslav Radaković, Ana Takherboucht</i> Kad je čovjek poput psa – frazeološka kvalifikacija čovjeka pomoću njegova najboljeg prijatelja u hrvatskom i bugarskom jeziku.....	27
<i>Jolanta Gola-Żurek</i> <i>Wszystko jest z wody, z wody powstało i z wody się składa</i> , czyli o nazwach własnych związanych z wodą.....	39
<i>Paulina Michalska-Górecka</i> O powiązaniach między słownikami. Nazwy sekwatywne związane z islamem w <i>Słowniku wileńskim</i> w świetle słowników S.B. Lindego, W. Kazimirskiego i M. Amszejewicza.....	49
<i>Мая Влахова-Ангелова</i> <i>Левски</i> за всекидневна употреба или за свръхупотребата на символите.....	61
<i>Anna Piotrowicz-Krenc, Małgorzata Witaszek-Samborska</i> O XXI-wiecznych złożeniach z cząstką -mat (na podstawie Wielkiego słownika języka polskiego PAN).....	73
<i>Jolanta Migdał, Agnieszka Piotrowska-Wojaczyk</i> Zapożyczenie południowosłowiańskie w <i>Wielkim słowniku języka polskiego PAN</i> pod redakcją Piotra Żmigrodzkiego na tle praktyki ich rejestrowania w słownikach ogólnych języka polskiego (rekonesans badawczy)	81
<i>Błażej Osowski</i> Sposoby identyfikacji kobiet w ewangelickich aktach urodzeń z Zagórowa z lat 1843–1856.....	87
II. Historia i standaryzacja języków słowiańskich.....	97
<i>Michał Szczyszczek</i> Czy polszczyzna XXI wieku jest znormalizowana? Uwagi na marginesie dyskusji normatywnych i prostojęzycznych	99

<i>Izabela Lis-Wielgosz</i> W cieniu acedii, czyli o czym nie pisano o pisaniu (rozważania na gruncie staroserbskich marginaliów)	107
<i>Магдалена Абаджиева</i> Майчиният език и родината в книжнината на банатските българи	117
III. Bułgarski Ezop, czyli o przekładach	125
<i>Mirosława Wronkowska-Dimitrowa</i> Leksyka w polskich przekładach <i>Akatystu ku czci Bogurodzicy</i> w kontekście stylistyczno-leksykalnych tradycji języka religijnego	127
<i>Andrzej Sieradzki</i> Fraza שָׁבַת שְׁבִתוֹן לְאָרֶץ w Wulgacie i w staroczeskiej tradycji przekładów biblijnych... ..	137
<i>Krystyna Pieniążek-Marković</i> <i>Dnevnik o Čarnojeviću</i> Miloša Crnjanskiego. Kilka uwag o losach dzieła i polskim przekładzie	149
<i>Steliana Aleksandrova</i> Три българи превода на стихотворението <i>Скерцо</i> на Юлиан Тувим (предаване на образите).....	163
IV. Bałkańskie rytmy życia	171
<i>Osman Firat Baş</i> Narodowa melodia wielu narodów: w pogoni za tureckimi teoriami na temat Kâtibim (Üsküdar’a Gider İken).....	173
<i>Ели Луческа</i> Пределската храмова мрежа – своеобразен просторен календар. По примерот на Битолско-Прилепско поле	185
<i>Aleksandra F. Michalska</i> Fenomen bułgarskich wirtuozek religijnych – studium przypadku Prepodobnej Stojny i Baby Wangi	195
<i>Piotr Kuczyński, Joanna Rękas</i> Między tradycją a kreacją. Bajki ludowe i literackie jako praktyki opowiadania	205
V. Językowe i literackie kolory Słowiańszczyzny	215
<i>Tadeusz Lewaszkiwicz</i> Przymiotnikowe odcienie barw osłabionych w językach łużyckich typu <i>načerwjeny/nacerwjeny</i> ‘czerwonawy’, <i>nazeleny</i> ‘zielonawy’ na tle wyrazów typu <i>načerwjeń/nacerwjeń</i> ‘czerwonawo/czerwonawy’, <i>nazeleń</i> ‘zielonawo/zielonawy’	217

<i>Magdalena Baer</i> „Kolorowe” czasowniki w języku chorwackim.....	231
<i>Magdalena Pytlak</i> Kolory w mroku. Odcienie bułgarskiej transformacji ustrojowej w poezji Mireły Iwanowej.....	239
<i>Lilia Ivanova, Zhana Stancheva</i> Медицински термини с компонент цвят в българския и полския език.....	249
<i>Dimitrina Hamze</i> Божественият цвят на любовта в творчеството на Олга Токарчук.....	263
<i>Karina Naumoska-Giel</i> <i>Biała technika, żółty dom i czarny pies</i> – czyli o kilku nieoczywistych chorwackich kolokacjach przymiotnikowo-rzeczownikowych z nazwą koloru	275
VI. Sacrum i profanum. Od Athosu po Europę Środkową	285
<i>Anna Gawarecka</i> O diable, który wmieszał się do przyczyn. Dwa spojrzenia na tradycję rycerską	287
<i>Tomasz Lisowski</i> Polskie i bułgarskie reprezentacje leksykalne biblijnego hebrajskiego behemoth (Hi 40:15) współtworzące współczesne imaginaria kognitywne tych dwu wspólnot komunikatywnych	305
<i>Kamen Rikev</i> Sacred History and Acts of the Saints in a 1946 Bulgarian Christian Folk Songs Collection	319
<i>Rafał Dymczyk</i> Athoskie praktyki kulinarne. Relacja księdza Marcina Czermińskiego SI z 1906 roku a współczesne obserwacje.	329
<i>Живко Иванов</i> Записки по българските пантеони.....	339
<i>Lilianna Jaworska-Mondry</i> Charakterystyka wybranych elementów piśmiennictwa bułgarskiej mniejszości katolickiej przedstawionych w roczniku „Kalendarz św. św. Cyryla i Metodego”	349
<i>Joanna Broodniewicz</i> Cyryl i Metody w cieniu żelaznej kurtyny – Jan Paweł II i czescy dysydenci o apostołach jedności Europy	361
VII. Varia	371
<i>Konrad Dominas</i> Płowdiw w źródłach antycznych na podstawie wybranych serwisów internetowych i projektów cyfrowych	373

<i>Мая Иванова</i>	
Четири писма от Варшава: младият Петър Динев до проф. Стоян Романски (1934–1935)	383
<i>Диана Иванова</i>	
Ние и съседите (гърци, сърби и румънци) или за българските културни връзки през Възраждането	397
<i>Kostiantyn Mazur</i>	
Promocja kultury Bułgarskiej w Internecie w języku angielskim. Porównawcza perspektywa z lat 2010 i 2025.	407
<i>Петър Сотиров</i>	
За названията на реални от района на Родопите в книгата на Албена Грабовска <i>Там, където се е родил Орфей</i>	417
<i>Bogusław Zieliński</i>	
Dyskursy humanistyki w czasach zarazy.....	429
<i>Jakub Gierszal</i>	
Bibliografia wybranych prac Profesor Marioli Walczak-Mikołajczakowej	441